

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

De matrimonio. ca. 6.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

potissimum lectionibus delectetur, quisquis optimis ve-
 rissimisque vitæ institutis cupit proficere. Si tamen ad
 huc alia lex in membris tuis repugnauerit legi mentis
 tuæ, alijs insuper fatigationibus frangenda tibi erit, p-
 teruitas carnis aut humum raistro fodias, aut holera in
 horto sitientia irriges, aut plantaria facias, aut cani-
 fra lētis texas viminibus, aut apram igni materiam cę-
 das, & sarcinas humero impositas baiules, & domum
 translatas vsui referues. Denique semper facias aliqd
 operis, vt cum apostolo dicere queas; Castigo corpus *i. Cor. 9*
 meum, & in seruitutem redigo, ne forte cum alijs præ-
 dicauerim, ipse reprobus efficiar. Profecto nulla ei do-
 minabitur voluptas, qui sic sibimetipsi imperare didi-
 cerit, Sic autem faciendo, siue centesimum cum virgi-
 nibus, siue sexagesimum cum viduis fructum colliget,
 atque angelis qui in cælo sunt, par similisq; erit.

De matrimonio. Caput vi.

Nunc locus postulat, vt de matrimonio aliquid
 in medium proferamus ne quis culpā putet vxor-
 em ducere, cum etiam coniugatorum virtus sit
 pudicitia colere, liberos bonis artibus instruere
 non voluptatis gratia, sed generandi affectu copulari:
 nihil dicere aut facere, quod ex ipsis natos non deceat
 imitari. Quandoquidem paruulorum simplicitas nul-
 lius operis est magis æmula, quam quod a parentibus
 viderit factitari. Discant igitur cōiugati, quid ipsis a-
 postolica præcipiat disciplina. Nam sicut misericors
 deus vult omnes homines ad salutem peruenire, ita a-
 postoli Christi cuiq; hominum conditioni monstrare
 conati sunt quomō saluarentur, quorum Paulus diui- *i. Cor. 7.*
 na spiritaliq; scientia in primis præditus ait: Si accepe-
 ris vxorem non peccasti; & si nupserit virgo, non pec-
 cavit, quinimmo vt ostendat etiam in coniugio esse ali-
 quid boni, Qui matrimonio, inquit, iungit virginem
 suam bene facit. Nihil enim ab ipso rerum autore deo
 constitutum est, quod non bonum sit, licet aliud alio

melius atq; perfectius. Tunc autem primum nuptiæ ab eo constitutæ sunt. cum masculum creasset & fœminam benedicensque ipsis dixisset. Crescite, & multiplicamini & replete terram. Qua quidem in re hoc quoque obseruandum, quod non ad voluptatem vocati sint, sed ad liberorum procreationem, vt crescant videlicet & multiplicentur, tamen si fieri non potest, ne qua intercedat voluptas, non tamen in ea nuptiarum finis esse debet, sed in fœctu multiplicando, quemadmodum benedictio præscripsit diuina. Et cum ita sit, audeo dicere, Scortator, non maritus est, quem magis coire quam generare delectat, & mulier ipsa scortum, non vxor, quæ libidine magis gaudet quam fœctu. Porro fœdera matrimonij perpetua esse oportet. Quos enim deus coniunxit, homo non separet. Erunt (inquit) duo in carne vna. Ita que præuaricatur vir quoties aliam appetit, & mulier quoties alium suspirat. Caro enim quæ vna esse debet, in duas distrahitur, cum pellex aut mœchus adamat. Sit igitur honorabile connubium (vt Apostolus inq;) & thorus immaculatus, vtq; contaminari illicito amore timeas, addit. Fornicatores em̄ & adulteros iudicabit deus. Viros quoq; præesse vxoribus debere testatur alibi, dicens. Mulieres viris suis subditæ sint sicut domino. Quoniam vir caput est mulieris, sicut Christus caput ecclesiæ, In Genesi quoque primæ mulieri dictum legimus a domino, Sub viri potestate eris, & ipse dominabitur tui. Cæterum sicut Christi & ecclesiæ sancta est coniunctio, ita viri & vxoris impolluta sit copula oportet, vt nec ipse aliam sponsam, nec ipsa alium desideret sponsum, & suspicionem etiam caueant minus fidi inter se amoris pactique violati. Neque enim coram Hymenæo vel Thalassio inter se pepigere, vt vana solebat gentilitas, sed vt decet fideles, deo vero inuocato. Christoq; teste & ecclesia. Nihil magis ratū esse debet, quam quod his accitis ac præsentibus, pie iusteque fuerit promissum. Deinde idem Apostolus paucis verbis multa complexus, Vxori (inquit) vir debitum reddat, si militer autem & vxor viro. Debet quippe alter alteri

Heb. 13
Eph. 5.

Gen. 3.

dem, debet charitatem, debet honorem, pudorem, pacem, atque concordiam. Talia si intercesserint, exolui ab his quod debetur manifestum est. Oportet autem in eo quidem reddi debitum, ne alteri generationis operam exigenti alter denegat: Sequitur enim, Mulier sui corporis potestatem non habet, sed vir: similiter autem & vir sui corporis potestatem non habet, sed mulier. Hinc ait: Nolite fraudare inuicem, nisi forte ex consensu ad tempus, ut vacetis orationi. Quare hoc, nisi ne forte il-
 lius qui consentire noluerit, concupiscentia periclitetur: & dum licito conueneat uti, ad illicita desideria declinet? Quamobrem post continentiae quoque consensum horretur, ut iterum in idipsum reuertantur, atque addit: Ne tenter vos satanas propter incontinentiam vestram. Sed quod suadet metuens, ne volens iubere videatur, ait: Hoc autem dico secundum indulgentiam, non secundum imperium. Volo autem vos omnes homines esse sicut me ipsum, id est, caelibes, continentes, castos, & a seruitute conjugalis necessitatis prorsus alienos. Atque ita aliud est quod indulget propter incontinentiam, aliud quod vult propter vitae perfectiorem. Ut ergo fornicationem fugias, utere coniuge, sed si ambo ducimini studio praestantioris virtutis, utere castitate. Alter enim carni seruire est, alterum spiritus, & qui in carne seminat, de carne & metet corruptionem, qui vero seminat in spiritu, de spiritu metet benedictionem.

1. Cor. 7

De viri vxorisque officio.

Cap. VII.

Meminerint pretereavxores reuereri maritos, priorem honoris locum eis cedere, eorudemque subdi imperio. Id quidem exigit & autoritas diuina, ut dictum est, & apostolicum praecipuum, & lex ipsa naturae, cum etiam inter gentiles & a religione nostra alienos constet, viros quam feminas honorabiliores esse atque liberiores. Ne quis tamen vxore sic contempe utatur ut serua, Petri apostoli mandatum est, quod monet ipsis etiam impartiri oportere honorem tanquam i. Pet. 3